

Dato: 29.04.2022
Saksnr.: 2022/10701 EIRIHAAK

Dekanvedtak - JF - 2022/6 - godkjenning av retningslinjer for fag- og forskergrupper

Fakultetsstyret oppnevnte 7.12.2020 en arbeidsgruppe som skulle vurdere organiseringen av forskningen ved fakultetet. Arbeidsgruppen leverte i desember 2021 rapporten «Forskningsorganiseringen ved Det juridiske fakultet, UiO». I rapporten anbefales blant annet å erstatte den gamle ordningen med forskergrupper med et tosporet system med fag- og forskergrupper. Faggruppene ble foreslått som lavterskeltilbud, mens forskergruppene skulle være mer formelle og ha strengere krav.

Rapporten var våren 2022 på høring, og i etterkant av høringen har administrasjonen utarbeidet retningslinjer for fag- og forskergrupper. Retningslinjene har blitt behandlet flere ganger i instituttleder møtet, og de ble drøftet med fagforeningene 29.4.2022.

Dekanvedtak:

Dekanen godkjenner de vedlagte retningslinjene for fag- og forskergrupper.

Med hilsen

Ragnhild Hennum
dekan

Dette dokumentet er godkjent elektronisk ved UiO og er derfor ikke signert.

Saksbehandler:
Eirik Haakstad, eirik.haakstad@jus.uio.no

Retningslinjer for faggrupper ved Det juridiske fakultet

VEDTATT AV DEKANEN XX.XX.2022

1. Formål

Fakultetsoppnevnte faggrupper skal bidra til forskning og/eller undervisning av høy kvalitet, styrket samarbeid og gode fagmiljøer på fakultetet. Faggrupper skal ivareta forskernes behov for fleksibilitet, ved at grupper kan opprettes på tidspunkter – og for perioder – som forskerne selv anser som gunstige.

Fakultetets faggrupper kan ha ulike ambisjoner. Det kan dreie seg om kortvarige samarbeidsformer, om små grupper som samarbeider på mer avgrensede områder eller om mer langvarig samarbeid som ikke er organisert som en fakultetsoppnevnt forskergruppe. En faggruppe kan vokse frem fra andre samarbeidsrelasjoner. En faggruppe kan også utvikles i kjølvannet av et eksternt finansiert prosjekt, forutsatt at faggruppens planlagte innretning og aktivitet ikke overlapper med aktivitet som allerede er finansiert gjennom eksterne midler.

Det er ikke fastsatt noe maksimalt antall faggrupper, men fakultetet ser for seg at antallet vil ligge rundt 20.

2. Oppnevning og varighet

Faggruppen oppnevnes av dekanen for en periode på ett til tre år etter søknad fra fagmiljøene.

Søknadsfrist er 1. oktober hvert år, og søknadene diskuteres i fellesmøte med instituttledere og kontorsjefer før dekanen vedtar oppnevningen. Oppstart blir fra 1. januar i påfølgende år.

Det kan søkes om forlengelse eller fornyelse etter samme prosedyrer som gjelder for oppnevning av faggrupper.

3. Ledelse av faggrupper

Faggruppen må ha en tydelig ledelse. Leder av en faggruppe må være fast ansatt ved fakultetet i stilling som professor, førsteamanuensis eller lektor, eller i midlertidig stilling som postdoktor. Hvis leder er postdoktor, må gjenværende ansettelsesperiode være minst like lang som perioden vedkommende skal lede faggruppen.

Rullerende lederskap kan foreslås om faggruppen skal eksistere i mer enn ett år.

Faggruppelederen har ansvaret for drift og utvikling av gruppens virksomhet, og skal sikre god dialog med gruppens medlemmer.

Ingen kan på samme tid være leder av mer enn én forskergruppe eller faggruppe.

4. Medlemskap i faggrupper

Opprettelse av faggrupper forutsetter et visst antall primærmedlemmer. Leder av faggruppen regnes som et primærmedlem, og gruppen skal i tillegg ha minst to andre primærmedlemmer.

For å være **primærmedlem** må man være vitenskapelig ansatt i fast eller midlertidig stilling på fakultetet. Av primærmedlemmer forventes aktiv innsats i faggruppens drift og utvikling, herunder jevnlig oppmøte og deltagelse. Fakultetets ansatte kan av denne grunn ikke være primærmedlem i mer enn to grupper (forskergrupper/faggrupper) til sammen.

En faggruppe kan også ha **assosierte medlemmer**, dersom dette er i tråd med den aktiviteten gruppen planlegger. I faggrupper vil et assosiert medlem være interne eller eksterne som inviteres inn i gruppens aktivitet, men som enten ikke kan eller vil være primærmedlem. Eksempler på assosierte medlemmer er:

- vitenskapelig ansatte ved fakultetet
- emeriti
- ansatte på Internasjonal avdeling ved SMR
- forskningsadministrative
- eksterne forskere som ikke er ansatt ved fakultetet eller andre som jobber innen feltet

5. Vertsinstitutt

Faggrupper skal som hovedregel være lagt til det instituttet der faggruppelederen har sin arbeidsplass, heretter kalt *vertsinstitutt*.

Vertsinstituttet skal støtte opp om faggruppens arbeid, og bistå faggruppen med praktiske og administrative gjøremål, så som synliggjøring på nettsider, innkjøp og bestillinger. I praksis forventes det at faggruppene i stor grad er selvdrevne, med unntak av større arrangementer.

Ledelsen ved vertsinstituttet har overordnet faglig og administrativt ansvar for faggruppen.

6. Økonomisk modell

Vertsinstituttet tildeles årlig kr. 40.000 for hver faggruppe som vertsinstituttet administrerer. Beløpet kan disponeres fritt av faggruppens leder innenfor regelverk i UiO og o staten. Vertsinstitutt følger opp økonomistyringen i samarbeid med faggruppens leder.

Den økonomiske modellen henger sammen med det totale antallet forsker- og faggrupper. Dersom fakultetet mottar svært mange søknader om å opprette faggrupper, kan den økonomiske rammen måtte revurderes.

Ved arrangementer som krever mer enn det årlige beløpet, bør faggruppen gå i dialog med eget institutt om mulighet for ekstra støtte. En faggruppe kan også samarbeide med andre fag- og forskergrupper om større arrangementer.

7. Søknad

Søknad om opprettelse av faggruppe sendes fakultetet fra fagmiljøet selv. Søknaden skal støttes av instituttet til den som foreslås som leder, det vil si fra det som eventuelt blir vertsinstitutt for faggruppen.

Søknaden skal inneholde:

- angivelse av primærmedlemmer
- en kort beskrivelse av assosierte medlemmer i gruppen, der dette er aktuelt
- en beskrivelse av gruppens planlagte aktiviteter for perioden
- refleksjon over hvordan gruppen vil bidra til samarbeid og til fagutvikling
- refleksjon over hvordan gruppens aktivitet kan bidra til relevante undervisningsfag, der dette er aktuelt
- angivelse av tidsperioden gruppen ønskes opprettet for

8. Rapportering

Faggruppen følges opp av vertsinstituttet, og det er ingen rapporteringskrav utover de behov vertsinstituttet måtte ha i forbindelse med regnskapsgjennomganger.

Retningslinjer for forskergrupper ved Det juridiske fakultet

VEDTATT AV DEKANEN XX.XX.2022

1. Formål

Fakultetets forskergrupper skal bidra til forskning av høy kvalitet, til styrket forskningssamarbeid på tvers av fakultetets institutter, til gode fagmiljøer for både rekrutter og seniorforskere ved fakultetet, og til nettverksbygging. Det er også et siktemål at fakultets forskergrupper gir bidrag inn til relevante undervisningsfag.

Forskergruppene skal bidra til at det utvikles gode søknader om eksterne midler fra fakultetets forskere.

Forskergruppene kan ikke være tematisk konkurrerende, og eventuelle faglige overlapp skal begrenses til et minimum.

Fakultetet tar sikte på å ha 7-10 forskergrupper til enhver tid.

2. Oppnevning og varighet

Forskergruppene oppnevnes av dekanen for en periode på fem år etter søknad fra fagmiljøene. Dekanet fastsetter søknadsfrist hvert femte år, og søknadene diskuteres i et fellesmøte med instituttledere og kontorsjefer før dekanen vedtar oppnevningen. I ekstraordinære tilfeller kan dekanen unntaksvis godkjenne at det søkes om opprettelse av forskergrupper utenom de fastsatte fristene. Dette forutsetter at grunnlaget for å skape en forskergruppe har oppstått etter den ordinære søknadsfristen.

3. Ledelse av forskergrupper

Forskergruppene må ha en tydelig forskningsledelse bestående av en leder og eventuelt en nestleder. Rullerende lederskap kan foreslås. Leder av forskergruppe må være fast ansatt ved fakultetet i stilling som professor, førsteamanuensis eller lektor. Forskergruppelederen har ansvaret for drift og utvikling av forskergruppens virksomhet. Dette innebærer blant annet:

- planlegging av gruppens faglige mål og satsninger
- arbeid for å fremme kvalitet og samarbeid i forskningen
- arbeid for å skape et forskningsmiljø som binder sammen seniorforskere og rekrutter
- arbeid for å synliggjøre forskergruppens aktiviteter både internt ved fakultetet og utadrettet
- nettverksbygging med eksterne miljøer (nasjonale og/eller internasjonale)
- arbeid for å bidra inn i undervisningsfag på alle nivåer der det er relevant

Forskergruppeleder skal sikre god dialog med gruppens medlemmer. Minst en gang i året skal forskergruppeleder invitere gruppens medlemmer til å komme med forslag og diskutere gruppens aktiviteter og bruk av økonomiske midler.

Forskergruppeleder får 10 timers uttelling i timeregnskapet per semester. For ledere som har opparbeidet seg plusstimer på mer enn ett semester i timebanken, kan kronetillegg være et alternativ til uttelling i timeregnskapet.

Ingen kan samtidig være leder av mer enn én forskergruppe eller faggruppe.

4. Medlemskap i forskergrupper

For å oppnå formålene, må forskergruppene ha en viss størrelse og robusthet. For å realisere forskergruppens formål om blant annet nettverksbygging, bør forskergrupper helst ha eksterne medlemmer. Det skiller mellom *primærmedlemmer* og *assosierte medlemmer*. Medlemmene skal bidra til gjennomføringen av gruppens aktiviteter og planer.

Forskergruppene må være åpne for alle som ønsker å være medlem.

4.1 Primærmedlem

Opprettelse av forskergrupper forutsetter et visst antall primærmedlemmer. Leder av forskergruppen regnes som et primærmedlem, og gruppen skal i tillegg ha minst fem andre primærmedlemmer.

For å være primærmedlem må man være vitenskapelig ansatt i fast eller midlertidig stilling på fakultetet. Av primærmedlemmer forventes aktiv innsats i forskergruppens drift og utvikling, herunder jevnlig oppmøte og deltagelse. Fakultetets ansatte kan av denne grunn ikke være primærmedlem i mer enn to grupper (forskergrupper/faggrupper) til sammen.

Forskergruppen skal ha primærmedlemmer fra minst to av fakultetets grunnenheter. Unntak fra dette må begrunnes særskilt.

For primærmedlemmer som blir emeriti i løpet av forskergruppens oppnevningsperiode, må videre status i forskergruppen avklares individuelt, i kjølvannet av gruppens årlige rapportering, se punkt 8. Primærmedlemmer som slutter ved fakultetet, kan fortsatt være assosiert medlem.

Hvis antall primærmedlemmer faller under fem i tillegg til leder i løpet av oppnevningsperioden, må gruppen ha en plan for å sikre nye primærmedlemmer slik at gruppens robusthet opprettholdes.

4.2 Assosiert medlem

Med assosiert medlem menes interne eller eksterne som eksplisitt ønsker å være medlem i en forskergruppe, men som enten ikke ønsker å være primærmedlem eller som ikke fyller kravene til primærmedlem. Eksempler på assosierte medlemmer er:

- vitenskapelig ansatte ved fakultetet
- emeriti
- ansatte på Internasjonal avdeling ved SMR
- forskningsadministrative
- eksterne forskere som ikke er ansatt ved fakultetet eller andre som jobber innen feltet

Fakultetets ansatte kan velge å være assosiert medlem i så mange grupper som vedkommende selv ønsker.

5. Vertsinstitutt

Forskergrupper skal som hovedregel være lagt til det instituttet der forskergruppelederen har sin arbeidsplass, heretter kalt *vertsinstittutt*. Ved rullerende lederstruktur der gruppens ledere har arbeidsplass på ulike institutter, tas det stilling til vertsinstitutt gjennom dialog mellom de berørte institutter, lederne i den aktuelle forskergruppe og fakultetet. Endringer av vertsinstitutt skal diskuteres med de respektive instituttlederne og godkjennes av dekanen.

Vertsinstituttet skal støtte opp om forskergruppens arbeid, og bistå forskergruppen med praktiske og administrative gjøremål, så som nettsider, regnskap, forskningsadministrasjon, organisering av faglige aktiviteter, m.m. Støtte til NFR- og EU-/ERC-søknader gis etter ordinære rutiner.

Ledelsen ved vertsinstituttet har overordnet faglig og administrativt ansvar for forskergruppen.

6. Økonomisk modell

Forskergruppen får tildelt et grunnbeløp på kr. 80.000 per år. Grunnbeløpet disponeres fritt av forskergruppens leder innenfor ramme- og regelverk ved UiO og i staten. Vertsinstituttet følger opp økonomistyringen i samarbeid med forskergruppens leder.

Etter at forskergruppen er oppnevnt, kan gruppen søke vertsinstituttet om å få disponere inntil kr. 500.000 ut over grunnbeløpet i løpet av oppnevningssperioden. Tilleggsbevilgningen kan disponeres slik gruppen ønsker i løpet av oppnevningssperioden, det vil si at beløpet kan spres utover i perioden eller gruppen kan velge at hele beløpet brukes samlet. Søknaden til vertsinstituttet må angi hvordan og når forskergruppen ønsker å bruke tilleggsmidlene.

Slik tilleggsbevilgning kan gis ut fra ett til fire hovedkriterier:

- 1) arbeid med større forskningssøknad(er)
- 2) støtte til en større nasjonal eller internasjonal konferanse med eksterne aktører
- 3) støtte til publisering av artikler og bøker, inklusiv open-access publisering
- 4) støttet til forskningsformidling

Økonomien i forskergruppen gjennomgås i forbindelse med den årlige regnskapsgjennomgangen mellom vertsinstitutt og fakultetets økonomiseksjon. Økonomiseksjonen tildeler midler til vertsinstituttet etter forbruk ved årsskiftet, begrenset oppad til bevilget beløp. Forbruk ut over bevilget beløp må dekkes av vertsinstituttet.

7. Søknad

Søknad om opprettelse av forskergruppe sendes fakultetet fra fagmiljøet selv. Søknaden skal støttes av instituttet til den som foreslås som leder, det vil si fra det som eventuelt blir vertsinstitutt for forskergruppen.

I søknaden skal det inngå en beskrivelse av temaet for forskergruppen og en begrunnelse for hvorfor organisering som forskergruppe er å foretrekke. Søknaden skal i tillegg inneholde:

- angivelse av primærmedlemmer og beskrivelse av hva primærmedlemmene skal bidra med i forskergruppens arbeid
- en kort beskrivelse av assosierte medlemmer i gruppen
- en beskrivelse av gruppens planlagte aktiviteter for perioden
- refleksjon over hvordan gruppen vil bidra til nettverksbygging innad på fakultetet, til samarbeid og til fagutvikling
- refleksjon over hvordan gruppen vil bidra til nettverksbygging til relevante eksterne miljøer
- refleksjon over hvordan gruppen vil bidra til at medlemmene utvikler søknader om eksterne midler
- refleksjon over hvordan gruppens aktivitet kan bidra til relevante undervisningsfag

8. Årlig redegjørelse

Innen utløpet av hvert kalenderår skal forskergruppen utarbeide en redegjørelse for gruppens aktivitet i inneværende år. Gruppen skal også redegjøre for fremtidige planer opp mot budsjettet, herunder også justerte planer og ønsker om justeringer av budsjettet.

Gruppene skal videre redegjøre for status i gruppens primærmedlemmer, se punkt 4.1. Den skal i tillegg gjøre rede for endringer i forskergruppeledelsen. Endringer i ledelsen skal godkjennes av dekanen.

Redegjørelsene skal sendes fakultetet og gjennomgås av dekanatet. Manglende rapportering kan få konsekvenser for videre økonomisk støtte. Fakultetsadministrasjonen holder en overordnet oversikt over forskergruppenes tildelinger og forbruk.

9. Nedleggelse av forskergrupper

Status som forskergruppe opphører ved utløpet av femårsperioden. Videre vil det kunne være aktuelt å legge ned forskergruppen underveis i oppnevningsperioden dersom den ikke har tilstrekkelig antall primærmedlemmer, ved bortfall av leder, vedvarende manglende aktivitet eller ikke gjennomførte planer. Forut for eventuell nedleggelse i oppnevningsperioden vil fakultetet initiere dialog med leder og primærmedlemmer i den aktuelle gruppen samt med gruppens vertsinstitutt.